

Weblog januari 2014

‘Zo doen we dat nu eenmaal’. Seinen op rood!

Over Mores en het Moreel Kompas.

Hoort u dat ook zo vaak zeggen? Het statement: ‘Zo doen we dat nu eenmaal’. Alsof dit een afdoende antwoord is op een vraag met vaak een morele lading! Het gaat hier om omgeschreven regels, mores.

Inmiddels gaan bij mij alle seinen op rood als ik dit hoor zeggen. Het is een verwijzing naar gewoonten, en het is een rechtvaardiging, die gebaseerd is op ‘wat iedereen doet’. Wat is hier aan de hand?

Vorig jaar was ik verbaasd over de manier waarop zorgverzekeraars met ziekenhuizen omgaan; en zij mij – desgevraagd – vertelden dat ‘wij de dingen nu eenmaal zo doen’.

Nu hoor ik dezelfde uitspraak maar in het kader van een hele ander context, namelijk in de praktijk van de gehandicaptenzorg. Een praktijk die zich ook voordoet in andere domeinen van welzijn en zorg en onderwijs heb ik inmiddels begrepen.

U kent vast wel het principe van het PGB? Budget dat is bedoeld voor het inkopen en realiseren van zorg voor een persoon. Nu blijkt het praktijk te zijn dat instellingen inkomsten uit PGB’s gewoon bij elkaar voegen en toevoegen aan de exploitatiebegroting van de instelling.

‘Want anders kunnen we niet werken, we moeten het wel kunnen organiseren’, is dan de reactie. Als rechtvaardiging wordt het argument gebruikt ‘dat de huidige wetgeving onvolkomenheden kent die moeten worden opgevangen’.

Dat de wetgeving onvolkomenheden kent is ongetwijfeld het geval. Maar dat dit een rechtvaardiging vormt om dan maar het recht in eigen hand te nemen.....dat is toch ongepast in ons beschaafde land?

Wie durft hier tegen in te gaan? Uitsluiting, onbegrip en boosheid liggen op de loer. Het vraagt moed om vanuit een eigen moreel kader een opvatting in te brengen.

Van mores is bekend dat 'zij rigide zijn en slechts langzaam veranderen. Ze geven geen aanleiding tot nadenken, integendeel, het denken is namelijk al gedaan' (uit Mores leren van Prof. Dr. Mijntje Lückerath – Rovers, rede, 8 juni 2011, Nijenrode).

Tijd voor leiders die onafhankelijk kunnen denken. Want zij, die met open houding naar de toekomst kijken en beschikken over een intellectueel kompas, intuïtieve vermogens en een innerlijk moreel kompas, zullen ons de toekomst wijzen. (uit: Pamflet De wereld in transitie, Prof. Dr. Cees Zwart, 2013).

Wie durft?

Reacties: worden op prijs gesteld!

@mluyer

marianneluyser@mli-intermanagement.nl